

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE

Masarykova univerzita

Uchazeč

Habilitační práce

Oponent

**Pracoviště oponenta,
instituce**

Mgr. Čeněk Šašinka, Ph.D.

Cognitive Processing of Spatial Information in Respect to Various Visualisation Methods and Individual Differences

Mgr. Jiří Lukavský, Ph.D.

Psychologický ústav AV ČR, v.v.i.

Předložená habilitační práce Mgr. Čenka Šašinky Ph.D. shrnuje výsledky dlouhodobého výzkumného zájmu habilitanta o oblast kognitivního zpracování vizuálních informací. Jedná se o aktuální téma současného světového výzkumu. Výsledky autorovy práce jsou relevantní pro oblasti kognitivní psychologie, metodologie a kartografie.

Odborná stránka práce

Předložená habilitační práce je sestavená z publikovaných odborných článků s doplněným komentářem. K samotným studiím nemám připomínky, jejich kvalita byla posouzena peer-review procesem a studie byly publikovány v zahraničních odborných časopisech s IF. O jejich přínosu svědčí i počet citací.

Autorův komentář se skládá z úvodní a závěrečné kapitoly a čtyř kratších shrnutí, které uvádějí jednotlivé bloky, do nichž autor své studie rozdělil. Ve vstupní části práce autor uvádí čtenáře do výzkumu vizualizací jako nástroje prezentace a argumentace. Kapitola je doplněna řadou komentovaných ukázek. Druhá část kapitoly představuje historický kontext výzkumu vizualizací na pracovišti autora. V závěrečné kapitole autor rozvíjí tzv. Lens Model Egona Brunswicka a ukazuje jeho využití jako explanačního schématu pro další situace komunikace a řešení problémů. Práce je napsána srozumitelným a čtivým jazykem.

Rád bych ocenil systematickou práci habilitanta na vývoji metod a nástrojů pro další výzkum, které jsou pak dále dostupné odborné komunitě.

Zhodnocení přínosu v jednotlivých studiích

Autor do své práce zařadil celkem 13 studií. U čtyř je prvním autorem, u dalších pěti druhým autorem. Podrobně svůj přínos k jednotlivým studiím vysvětluje v závěrečném textu (*Author contribution and commentary*), některé publikované studie rovněž popisovaly podíly jednotlivých autorů. Přínos ke vzniku jednotlivých studií byl velmi podstatný – vklad spočíval v mnoha oblastech od konceptualizace studií, po analýzu a psaní textů.

V kontextu současné debaty o vědeckém publikování je třeba zmínit, že tři zařazené studie byly publikovány v časopise nakladatelství MDPI. Současně bych ale k tomu rád doplnil, že se jedná jen o malou část jinak velkého výběru autorových studií a také, že se jedná o studie z let 2016-17, kdy tato debata ještě neprobíhala.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. Kde vidíte hranici mezi vizualizací jako nástrojem usnadňujícím porozumění a nástrojem, který umožňuje klamání a chybné závěry?
2. Jaké jsou limity využití Lens Modelu popisovaného v závěru práce?

Závěr

Habilitační práce Mgr. Čeňka Šašinky, Ph.D. „Cognitive Processing of Spatial Information in Respect to Various Visualisation Methods and Individual Differences“ **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Obecná psychologie.

V Praze

Dne 24.7.2023

.....
podpis